Kategoria: Styl życia
Opublikowano: sobota, 31, sierpień 2019 13:15
Odsłony: 3284

Darowizna otrzymywana od rodziców, jest powszechnym zjawiskiem. Wiele osób uważa, że zwolniona jest ona z opodatkowania. Czy rzeczywiście tak jest?

Podatnik, który otrzymał darowiznę od najbliższej osoby, ma prawo skorzystać ze zwolnienia z podatku od spadków i darowizn. Jednak niedopełnienie określonych formalności z tym związanych może skutkować koniecznością zapłaty tego podatku, a w skrajnych przypadkach nałożeniem sankcji na obdarowanego. Kiedy darowizna od rodziców nie może korzystać ze zwolnienia z podatku od spadków i darowizn?

Darowizna – definicja i zasady opodatkowania

Definicja darowizny została zawarta w art. 888 kc. Można ją rozumieć jako nieodpłatne przekazanie składnika majątku przez darczyńcę, czyli osobę przekazującą darowiznę na rzecz innej osoby będącej wówczas obdarowanym. Natomiast kwestie dotyczące zasad opodatkowania tych darowizn reguluje ustawa o podatku od spadków i darowizn.

W Polsce otrzymana darowizna podlega opodatkowaniu podatkiem od spadków i darowizn, a obowiązek jej zapłaty spoczywa na osobie, która tę darowiznę otrzymała, czyli na obdarowanym. Ustawodawca jednak przewidział w tym zakresie zwolnienia, dzięki którym nie każda otrzymana darowizna będzie skutkowała obowiązkiem zapłaty podatku. Możliwość skorzystania ze zwolnienia uzależniona jest od tego, w której grupie podatkowej znajduje się darczyńca – osoba przekazująca darowiznę.

Jak ustalić właściwą grupę podatkową darczyńcy?

Dla celów podatku od spadków i darowizn wyodrębniono trzy grupy pod względem pokrewieństwa lub powinowactwa. Dodatkowo dla każdej z tych grup ustalono kwoty wolne od podatku. Jeżeli w danej grupie podatkowej wartość darowizny nie przekracza kwoty wolnej, obdarowany nie jest zobowiązany do zapłaty podatku od spadków i darowizn.

Grupy podatkowe oraz kwoty wolne od podatku przedstawia poniższa tabela.

Grupa podatkowa	Kto należy do grupy?	Kwota wolna od podatku
Grupa 1	małżonek, zstępni (np. syn, córka, wnuki, prawnuki), wstępni (np. matka, ojciec, dziadkowie), rodzeństwo, ojczym, macocha, pasierb, zięć, synowa, teściowie	9637 zł
Grupa 2	zstępni rodzeństwa, rodzeństwo rodziców, zstępni i małżonkowie pasierbów, małżonkowie rodzeństwa i rodzeństwo małżonków, małżonkowie rodzeństwa małżonków, małżonkowie innych zstępnych	7276 zł
Grupa 3	pozostałe osoby niezaliczone do pozostałych grup	4902 zł

Phoca PDF

Dodatkowo w ramach 1 grupy podatkowej została wyróżniona tzw. grupa 0, tj.:

- małżonek,
- zstępni (np. syn, córka, wnuki, prawnuki),
- wstępni (np. matka, ojciec, dziadkowie),
- pasierb,
- rodzeństwo,
- ojczym,
- macocha.

Darowizna otrzymana od osoby z zerowej grupy podatkowej o wartości przekraczającej kwotę wolną 9637 zł nadal może korzystać ze zwolnienia z podatku od spadków i darowizn po spełnieniu określonych formalności. Warunkiem jest zgłoszenie darowizny na druku SD-Z2 do właściwego naczelnika urzędu skarbowego w terminie 6 miesięcy od dnia powstania obowiązku podatkowego. Co do zasady, obowiązek podatkowy z tytułu darowizny powstaje w dniu jej otrzymania, a zgłoszeniu podlega jedynie nadwyżka wartości darowizny nad kwotą wolną od podatku. Co ważne, brak zgłoszenia otrzymanej darowizny na druku SD-Z2 od darczyńcy z grupy 0 we wskazanym terminie powoduje obowiązek opodatkowana jej na zasadach ogólnych.

Przykład 1.

Ojciec 5 sierpnia 2019 roku podarował córce samochód o wartości 12 000 zł. Córka, aby móc skorzystać ze zwolnienia z podatku od spadków i darowizn, ma obowiązek zgłoszenia otrzymanej darowizny w wysokości nadwyżki nad kwotą wolną, tj. 2363 zł (12 000 zł - 9637 zł) na druku SD-Z2 do 5 lutego 2020 roku. W innym wypadku darowizna będzie podlegać opodatkowaniu na zasadach ogólnych.

W sytuacji gdy obdarowany otrzyma darowiznę od jednej osoby więcej niż raz na przestrzeni kilku lat, wówczas podstawę opodatkowania stanowi suma wszystkich otrzymanych darowizn od jednej osoby w ciągu ostatnich 5 lat.

Darowizna pieniężna

Skorzystanie ze zwolnienia z podatku od spadku i darowizn po przekroczeniu kwoty wolnej w przypadku otrzymania darowizny pieniężnej od osoby z grupy 0 jest możliwe wyłącznie pod warunkiem posiadania przez obdarowanego właściwej dokumentacji z tym związanej.

Art. 4a pkt 1 ust. 2 ustawy o podatku od spadków i darowizn Zwalnia się od podatku nabycie własności rzeczy lub praw majątkowych przez małżonka, zstępnych, wstępnych, pasierba, rodzeństwo, ojczyma i macochę, jeżeli (...) w przypadku gdy przedmiotem nabycia tytułem darowizny lub polecenia darczyńcy są środki pieniężne, a wartość majątku nabytego łącznie od tej samej osoby w okresie 5 lat poprzedzających rok, w którym nastąpiło ostatnie nabycie, doliczona do wartości rzeczy i praw majątkowych ostatnio nabytych, przekracza kwotę określoną w art. 9 ust. 1 pkt 1 – udokumentują ich otrzymanie dowodem przekazania na rachunek płatniczy nabywcy, na jego rachunek, inny niż płatniczy, w banku lub spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej lub przekazem pocztowym.

Phoca PDF

Biorąc pod uwagę przytoczony przepis ustawy o podatku od spadków i darowizn, osoba obdarowana ma prawo skorzystać ze zwolnienia z podatku, jeśli darowizna została otrzymana od osoby znajdującej się w zerowej grupie podatkowej, o ile posiada jeden z dokumentów:

- dowód przekazania na rachunek bankowy nabywcy,
- przekaz pocztowy,
- dowód przekazania na rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej.

Kwota wolna od podatku – 9637 zł – ustalana jest na podstawie wszystkich otrzymanych darowizn pieniężnych od tego samego darczyńcy z grupy podatkowej 0 w przeciągu ostatnich 5 lat.

Kiedy darowizna od rodziców podlega opodatkowaniu?

Rodzice na gruncie przepisów ustawy o podatku od spadków i darowizn należą do 0 grupy podatkowej. W związku z tym otrzymane od nich darowizny mogą podlegać zwolnieniu z podatku od spadku i darowizn pod warunkiem dopełnienia obowiązku zgłoszenia do US nadwyżki wartości darowizny nad kwotą wolną od podatku (w wysokości 9637 zł). Darowizna o wartości powyżej 9637 zł powinna zostać zgłoszona w terminie 6 miesięcy od jej otrzymania na formularzu SD-Z2 do właściwego urzędu skarbowego. Jeśli podatnik nie wywiąże się z tego obowiązku w wyznaczonym terminie, darowizna jest opodatkowana na zasadach ogólnych.

Brak zgłoszenia darowizny od rodziców – konsekwencje

Jeśli obdarowany nie wywiąże się z obowiązku zgłoszenia darowizny od rodziców w wyznaczonym terminie, wówczas traci on prawo do możliwości skorzystania ze zwolnienia z podatku od spadków i darowizn. Ponadto jest on zobowiązany do zapłaty podatku wraz z ewentualnymi odsetkami, a także złożenia zaległej deklaracji SD-Z2.

Jeśli w wyniku czynności sprawdzających, postępowania podatkowego, kontroli podatkowej lub postępowania kontrolnego niezgłoszona darowizna wyjdzie na jaw, urząd skarbowy może nałożyć dodatkową sankcję polegającą na podwyższeniu stawki podatku od niezgłoszonej darowizny w wysokości 20%. Co więcej, niezgłoszone darowizny nie ulegają przedawnieniu, w wyniku czego może okazać się, że nawet po wielu latach urząd skarbowy dowiedzie niezgłoszonej darowizny. Może to skutkować obowiązkiem zapłaty wyższego podatku.

Mimo podwyższenia stawki podatku przez urząd od niezgłoszonej darowizny w wyniku czynności sprawdzających, niedotrzymanie terminu zgłoszenia otrzymanej darowizny może skutkować dodatkowo odpowiedzialnością karną skarbową, której wysokość uzależniona jest od stopnia narażenia budżetu na uszczuplenie podatku.

Podsumowując, otrzymane darowizny od rodziców o wartości powyżej 9637 zł mogą być w całości zwolnione z podatku od spadków i darowizn. Warunkiem jest zgłoszenie nadwyżki darowizny nad kwotą wolną w terminie 6 miesięcy od daty jej otrzymania do właściwego urzędu skarbowego. Jeżeli obdarowany nie dopełni obowiązku zgłoszenia takiej darowizny, traci prawo do zwolnienia oraz może narazić się na dodatkowe sankcje ze strony organów podatkowych.

Phoca PDF

Kategoria: Styl życia
Opublikowano: sobota, 31, sierpień 2019 13:15
Odsłony: 3284

Źródło: inf. prasowa wFirma.pl / Autor: Justyna Jarosz - ekspert wFirma.pl

Phoca PDF